

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เผยข้อมูลจากสถิติขององค์การอนามัยโลก (WHO) ระบุว่า ภาพรวมหญิงตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรทั่วโลก พบว่า ค่าเฉลี่ยของผู้หญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ของทั่วโลกอยู่ที่ 65 ต่อ 1,000 คน ส่วนค่าเฉลี่ยของผู้หญิงในทวีปเอเชียอยู่ที่ 56 ต่อ 1,000 คน โดยประเทศไทยมีผู้หญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 70 ต่อ 1,000 คน ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงที่สุดของประเทศในทวีปเอเชีย (หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ,17มกราคม 2556) สอดคล้องกับสำนักข่าวไทย รายงานข้อมูลของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ พบว่า อายุเฉลี่ยของการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไทยจะอยู่ที่ 13 - 15 ปี โดยอายุน้อยสุดที่มาคลอดลูกในโรงพยาบาลรัฐ พบว่า เป็นเด็กอายุเพียง 10 ขวบ ขณะที่สถิติเด็กตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ พบว่า ประเทศไทยเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากแอฟริกา และเป็นอันดับ 1 ในเอเชีย ที่มีแม่วัยรุ่นที่คลอดบุตรอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 787,739 คน คิดเป็น 13.55 % ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกกำหนดไว้ไม่เกิน 10 % สอดคล้องกับภาวะสังคมไทยไตรมาสที่ 4 ปี 2555 การมีพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสมของวัยรุ่นนำไปสู่การตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม นับเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาคุณภาพชีวิตของแม่วัยรุ่นและเด็ก การทำแท้ง เด็กถูกทอดทิ้ง ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อ HIV ในประชากรกลุ่มนักเรียน พบเด็กไทยมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น ในปี 2554 เด็กเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตอนอายุเฉลี่ย 12 ปี และส่วนใหญ่เป็นความสมัครใจ แต่กว่าร้อยละ 50 ไม่มีการป้องกัน อีกทั้งยังพบว่าการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไทยในปี 2554 มีแม่อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 114,001 คน หรือร้อยละ 14.32 ของแม่ทุกอายุ มีแม่อายุน้อยที่สุด 8 ปี ในขณะที่พ่ออายุน้อยที่สุด 10 ปี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ, 26 กุมภาพันธ์ 2556, หน้า 2)

จากข้อมูลของหน่วยงานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านสุขภาพวัยรุ่นและเยาวชน (ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่น) การมีบุตรก่อนวัยอันควร, การใช้ถุงยางอนามัย ยาเสพติด สุขภาพจิต พบว่าภาวะเจริญพันธุ์ ในปี พ.ศ. 2554 จังหวัดลพบุรีมีมารดาที่คลอดบุตรอายุเฉลี่ย 25.75 ปี มารดาที่มีอายุน้อยที่สุด คือ 12 ปี สถานการณ์จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2550 - 2554 พบว่าการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกและการใช้ถุงยางอนามัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีแนวโน้มมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น อายุเฉลี่ยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกลดลง การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักเรียนหญิงน้อยกว่าร้อยละ 50 ส่วนใหญ่ มีเพศสัมพันธ์กับแฟน คนรัก การใช้ถุงยางอนามัยในนักเรียนชาย

เมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก กับแฟน คนรักและเพศเดียวกัน น้อยกว่าร้อยละ 50 ใช้ถุงยางอนามัย กับหญิงบริการร้อยละ 70 การติดยาเสพติดในเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มสูงขึ้น ตั้งแต่ปี 2551 ถึงปี 2555 (กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดลพบุรี, 2556) จากข้อมูล งานทะเบียนวิทยาลัยเทคนิคลพบุรีพบว่า ปีการศึกษา 2556 มีนักเรียน นักศึกษา ลาพักการเรียนเนื่องจากการตั้งครรภ์จำนวน 62 คน ซึ่งก็ไม่ใช่ตัวเลขทั้งหมดเพราะยังมีนักเรียนที่ตั้งครรภ์ และออกจากสถานศึกษาโดยไม่ลาพักการเรียน หรือลาออกจากกลางคันดังนั้นจึงไม่สามารถทราบ ข้อมูลที่เป็นตัวเลขแน่นอนได้

การแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ของแม่วัยใส กระทรวงสาธารณสุขมียุทธศาสตร์การ แก้ปัญหาให้ตัวเลขดังกล่าวลดลงในปี 2557 ตั้งเป้าให้คุณแม่วัยต่ำกว่า 20 ปี คลอดเหลือเพียง 50 คนต่อ 1,000 คน ตามเกณฑ์ที่องค์การอนามัยโลกกำหนด ได้ดำเนินการแนวทางแก้ปัญหา ร่วมกับภาคเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ผลักดันร่าง พ.ร.บ.ส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ มี นโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ.2553-2557) โดย ส่งเสริมให้ครอบครัวอบอุ่น มีลูกเมื่อพร้อม สนับสนุนให้โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอน และ จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เรื่องเพศศึกษา รวมทั้งการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เวที เสวนาระดับชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล สรุปประเด็นการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีความสำคัญและส่งผลกระทบ ถึงสังคมในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบต่อร่างกาย จิตใจของแม่และเด็ก การ แก้ไขปัญหาเรื่องท้องในวัยรุ่นเป็นประเด็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม ตั้งแต่การรณรงค์โดยมุ่งไปที่ตัววัยรุ่นเอง ให้ตระหนักถึงปัญหาและให้เห็นความสำคัญของการ ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ โดยปลอดภัยและรับผิดชอบ รวมถึงการเรียนการสอนในการเพิ่ม ทักษะชีวิตและเพศศึกษาแบบรอบด้าน เพื่อให้วัยรุ่นมีทักษะในการสื่อสาร การรู้จักปฏิเสธ และ มาตรการที่ดีที่สุดคือ การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา การวางแผนครอบครัว โดยเฉพาะในกลุ่ม วัยรุ่นและวัยทำงาน เด็กนักเรียนควรได้เรียนเพศศึกษาอย่างต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า 16 ชั่วโมงต่อปี การศึกษา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางเพศได้อย่างถูกต้อง (ภาคีความ ร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, 26 มีนาคม พ.ศ. 2555)

การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง 2546) กำหนดให้มีรายวิชาเพศศึกษา กลุ่มวิชาพลศึกษาและสุข ศึกษา ในปี พ.ศ. 2549 เพิ่มตามนโยบายของสำนักคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและปัจจุบันใช้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี กลุ่มวิชาพลศึกษา และสุขศึกษาจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะชีวิตในการพัฒนาสุขภาพและวิชาพลศึกษาเพื่อ พัฒนาสุขภาพ สำหรับนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่ได้สอนวิชาเพศวิถีศึกษา เนื่องจากงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนได้เลือก 2 รายวิชา 2 หน่วยกิต รวม 4 ชั่วโมง ดังนั้นหากมีการเพิ่มรายวิชาเพศวิถีศึกษาจะทำให้ให้นักเรียนมีชั่วโมงเรียนและหน่วยกิต

รวมตลอดหลักสูตรเกินเกณฑ์ที่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2556 กำหนดไว้ (หนังสือเลขที่ ศร 0653.01/1303 วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี 13 มิ.ย. 2556) การสอนรายวิชาทักษะชีวิตในการพัฒนาสุขภาพ การเรียนการสอนมุ่งเน้นเรื่องสุขภาพ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรีเป็นสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษา นักเรียนนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นและพบว่าเกิดปัญหาด้านการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยเรียน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว มีแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้หลายวิธี การฝึกอบรมก็เป็นวิธีหนึ่งที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้น เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมและผู้เข้าอบรมนำความรู้ และทักษะที่ได้รับนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อผู้อบรม (ปราโมทย์ จันทรเรือง, 2545) และการฝึกอบรมยังเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เฉพาะของบุคคล เพื่อที่จะปรับปรุงและเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติที่เหมาะสม จนสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและเจตคติต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สุภาพร พิศาลบุตร, และยงยุทธ เกษสาคร, 2546, หน้า 11) ดังนั้นกระบวนการหรือกิจกรรมการฝึกอบรมที่จัดทำขึ้น ผู้รับการฝึกอบรมจะเกิดความรู้ความสามารถและทัศนคติอันจะส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามขั้นตอน และเป็นไปตามความมุ่งหมายของการฝึกอบรมด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิคลพบุรี โดยได้นำขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของทาบ (Taba) ที่มีขั้นตอนมาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 7 ขั้นตอน มาพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพพัฒนาให้นักเรียนมีการปรับลดพฤติกรรมเสี่ยง ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมทางเพศที่ถูกต้องเหมาะสม มีทักษะการดำเนินชีวิต และเห็นคุณค่าในตนเอง และใช้พื้นฐานทฤษฎี การปรับพฤติกรรม ของเอลลิส (Ellis) แบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มาปรับเปลี่ยนลักษณะความคิด ความเชื่อ ที่ไร้เหตุผลให้มีความคิดความเชื่อที่มีเหตุผล ปรับลักษณะของอารมณ์ให้เป็นอารมณ์ที่เหมาะสม มีบุคลิกภาพ และแสดงออกถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมขึ้น มาเป็นพื้นฐานในการฝึกอบรม อันเป็นแนวทางให้นักเรียนมีความสามารถพื้นฐานในการเลือกดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันและมีความสามารถในการปรับตัว และแสดงออกเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม การฝึกอบรมเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงคนอย่างเป็นระบบ การฝึกอบรมที่ดีจะต้องสามารถทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ เกิดประโยชน์ต่อบุคคลด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความคิด การวิเคราะห์และการตัดสินใจ เพื่อการสร้างทัศนคติที่ดีและนำไปประยุกต์ใช้ได้ (เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรศรี ศรีอินทร์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมทักษะชีวิตเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่เหมาะสม สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า หลังการฝึกอบรม กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตทุก

ทักษะสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 และคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิต หลังฝึกอบรมของกลุ่มทดลองสูงกว่าหลังการเรียนรู้ตามปกติจากวิชาต่างๆ ของกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ ของวัยรุ่นที่เหมาะสม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 318.34 คิดเป็นร้อยละ 82.26 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม และงานวิจัยของ สุรมิตร แสงสุระ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม อเนกมัยเจริญพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยผลการวิจัยพบว่า ทุกภาคส่วนต้องการให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้เยาวชน มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องเพศอย่างถูกต้อง สามารถรู้จักการดูแลอนามัยตนเอง มีทักษะในการป้องกันตนเองจากการ ถูกล่วงละเมิดทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย และช่วยลดปัญหาในเรื่องเพศสัมพันธ์ ที่ไม่ถูกต้องของวัยรุ่นในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไล ทองแผ่, และคนอื่นๆ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การปรับพฤติกรรมเพื่อลดความเสี่ยงทางเพศสำหรับเยาวชน จังหวัดลพบุรีและจังหวัดสระบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการปรับพฤติกรรมเพื่อลดความเสี่ยงทางเพศสำหรับเยาวชนจังหวัดลพบุรีและสระบุรี เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงทางเพศ ในแต่ละขั้นตอนเน้นการใช้สติและการคิดแบบโยนิโสมนสิการ ผลการประเมินรูปแบบพบว่า พฤติกรรม เสี่ยงทางเพศของเยาวชนหลังเข้าร่วมโครงการต่ำกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการทุกด้าน ยกเว้น พฤติกรรมด้านค่านิยมฟุ้งเฟ้อก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิคลพบุรี จึงเป็นแนวทางที่จะสามารถลดปัญหาการ มีเพศสัมพันธ์ไม่พร้อมในวัยเรียน ซึ่งเป็นสาเหตุของการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การทำแท้ง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ และสามารถส่งเสริมโดยการจัดให้ความรู้มีความคิดความ เชื่อที่มีเหตุผล มีอารมณ์และพฤติกรรมที่เหมาะสม สามารถที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างความรู้ ทักษะ พฤติกรรมทางเพศ และค่านิยม ที่เหมาะสม เป็นวิธีที่จะนำไปสู่การป้องกันและแก้ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ ซึ่งสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการสอนและฝึกอบรม เนื่องจากมีโครงสร้างการ สอนที่ชัดเจนคุ้มค่าต่อการนำไปใช้ ครูผู้สอนมีประสบการณ์อยู่แล้ว ผู้ปกครองและชุมชนให้ ความเชื่อถือและไว้วางใจ สามารถติดตามประเมินผลได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้น สถานศึกษาจึงมีความสำคัญในการหล่อหลอมให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

2. เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ดังนี้

- 2.1 เปรียบเทียบความรู้เรื่องเพศศึกษา ก่อนและหลังการฝึกอบรม
- 2.2 เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ก่อนและหลังการฝึกอบรม
- 2.3 เปรียบเทียบค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม ก่อนและหลังการฝึกอบรม
- 2.4 ศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

ความสำคัญของการวิจัย

1. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี มีคุณภาพ สามารถใช้เป็นแนวทางในการป้องกัน และลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น

2. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และค่านิยมทางเพศ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม

3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน สามารถนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาและในระดับชั้นเรียนที่มีความคล้ายคลึงกันได้

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาพาณิชยการที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 8 ห้องเรียน จำนวน 320 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาพาณิชยการที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยมีวิธีสุ่ม ดังนี้

1) ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยคัดเลือกนักเรียนชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาพาณิชยการที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ให้ทำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและค่านิยมทางเพศจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี

2) คัดเลือกนักเรียนที่ทำแบบคัดกรองและพบว่ามีความเสี่ยงจากพฤติกรรมและค่านิยมทางเพศ โดยขอความร่วมมือคุณครูที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียนเข้ารับการอบรมจำนวน 8 ห้องเรียน ๆ ละ 4 คน รวม 32 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ความรู้เรื่องเพศศึกษา

2.2.2 พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

2.2.3 ค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม

2.2.4 ความพึงพอใจต่อหลักสูตร

3. ขอบเขตของเนื้อหา

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและมีความสามารถในการปรับตัวและสามารถแสดงออกเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม โดยมีเนื้อหา ดังนี้

1. พฤติกรรมและโอกาสเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์
2. ปัญหาและผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์
3. การปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิด
4. การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยและรับผิดชอบ
5. การปรับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
6. การเห็นคุณค่าและการกำหนดเป้าหมายชีวิตตนเอง
7. พฤติกรรมและค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัย

ทำการวิจัยในเดือน พฤศจิกายน 2557 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ระยะเวลาการฝึกอบรม จำนวน 2 วัน ๆ ละ 9 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี โดยการพัฒนาหลักสูตรแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสังคม 2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3. การเลือกเนื้อหาวิชา 4. การจัดลำดับเนื้อหาสาระ 5. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 6. การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 7. การประเมินผล

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึงแผนหรือแนวทางการฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงภายใต้ โครงการ รู้คิด ชีวิตเปลี่ยน โดยมีจุดมุ่งหมาย ให้ผู้อบรมมีความรู้เรื่องเพศศึกษา ได้มีการฝึกปรับพฤติกรรมตามแนวคิดของเอลลิส เรื่องลักษณะความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผลให้มีเหตุผล เห็นคุณค่าและกำหนดเป้าหมายชีวิตตนเอง และมีพฤติกรรมและค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม ซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมประกอบด้วย ความสำคัญ หลักการ จุดมุ่งหมาย ผู้เข้ารับการอบรม เนื้อหาสาระ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การวัดและการประเมินผล ข้อเสนอแนะ และแผนการจัดกิจกรรมการอบรมของหลักสูตรฝึกอบรม

ความรู้เรื่องเพศศึกษา หมายถึง ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาของผู้อบรมเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมและโอกาสเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ไม่พร้อม ปัญหาและผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ไม่พร้อม แนวทางการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ไม่พร้อม การมีค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม การเห็นคุณค่าและกำหนดเป้าหมายชีวิตตนเอง และประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบที่เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การแสดงออกถึงการกระทำหรือการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศซึ่งล่อแหลมต่อความเสี่ยงทางเพศ ได้แก่ การสัมผัสเนื้อตัวกันของชายหญิงที่เป็นคู่รักกัน การอยู่ลำพังสองต่อสองในที่ลับตาคน การไปเที่ยวและพักค้างแรมด้วยกัน สถานการณ์ที่ยั่วยั่วอารมณ์ทางเพศ การแต่งกายเพื่ออวดร่างกายตนเอง การดื่มเครื่องดื่มที่ทำให้มีเมามาذاสติ การดูสื่อลามก อันเป็นสาเหตุที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน และการตั้งครรภ์ในวัยเรียน

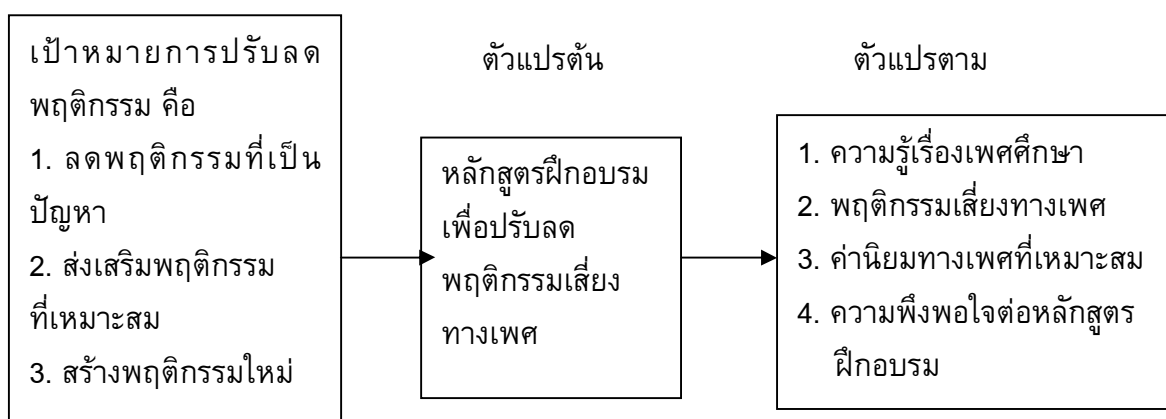
ค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม หมายถึงความเชื่อในการเห็นคุณค่าของการปกป้องรักษานวลสงวนตัว เรื่องเพศและความเชื่อนั้นมีผลต่อพฤติกรรมและนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติ ซึ่งค่านิยมทางเพศที่เหมาะสมกับนักเรียน ที่ควรปลูกฝังได้แก่ การรักษานวลสงวนตัว การให้เกียรติซึ่งกันและกันของชายหญิง การวางตัวที่เหมาะสมเมื่อมีคนรัก การแต่งกายที่ไม่อวดเรือนร่างหรือเนื้อตัว การคิดพิจารณารู้เท่าทันกระแสวัฒนธรรมตะวันตก

ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง การวัดความรู้สึกโดยการแสดงออกว่าชอบและต้องการ เข้าอบรม ชอบเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ ชอบวิธีวัดและประเมินผล กระตือรือร้น เอาใจใส่ สนใจสื่อ มีความพยายามในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ ของนักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยวัดความพึงพอใจของนักเรียน ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาพณิชยการที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการวิจัย โดยนำขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของทาบ (Taba, 1962, p.10) มี 7 ขั้นตอนมาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ดังนี้ 1) ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการ ของผู้เรียนและของสังคม 2) กำหนดจุดมุ่งหมาย 3) เลือกเนื้อหาสาระ 4) จัดรวบรวมเนื้อหาสาระ 5) การจัดประสบการณ์ 6) การคัดเลือกประสบการณ์ 7) การประเมินผลเพื่อตรวจสอบ ดูกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดไว้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ รวมทั้งวิธีการประเมิน และได้นำทฤษฎีการปรับพฤติกรรม ของเอลลิส (Ellis) แบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มาใช้ปรับเปลี่ยน ลักษณะความคิดความเชื่อให้มีเหตุผล ปรับ ลักษณะของอารมณ์ให้เหมาะสม มีบุคลิกภาพและมีพฤติกรรมที่เหมาะสมขึ้น มีเนื้อหาสาระ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศและโอกาสเสี่ยงทางเพศ ค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม การเห็นคุณค่า ตนเองและการมีเป้าหมายในชีวิต โดยจัดกิจกรรมการฝึกอบรม การวิเคราะห์ ด้านความคิด ความเชื่อ ลักษณะอารมณ์ ใช้สื่อ เช่น คลิปวิดีโอ หนังสือ มีวสิคดีโอ สื่อโฆษณาต่างๆ ที่มี เนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศศึกษา พฤติกรรมและโอกาสเสี่ยงทางเพศ ค่านิยมทางเพศ ที่เหมาะสม การเห็นคุณค่าตนเองและการมีเป้าหมายในชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความ เข้าใจ เกิดกระบวนการคิดพิจารณา และนำความรู้มาปรับพฤติกรรมของตนเองได้อย่าง เหมาะสม (วิไล ทองแผ่, และคนอื่นๆ, 2552, หน้า 22) ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ไว้ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนหลังฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ สูงกว่าก่อนฝึกอบรม
2. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหลังฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่ำกว่าก่อนฝึกอบรม
3. ค่านิยมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหลังการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงกว่าก่อนฝึกอบรม